

**АСАБЛІВАСЦІ МЕТОДЫКІ
НАВУЧАННЯ
РАБОЦЕ З АСОБНЫМІ ВІДАМІ
ВЫРАБНЫХ МАТЭРЫЯЛАЎ
(РАБОТА З ПАПЕРАЙ І КАРДОНАМ)
частка 2**

Сячкоўская Лідзія Рыгораўна,
старшы выкладчык
кафедры спецыяльнай пэдагогікі

ПЛАН

Методыка навучання выкананню тэхналагічных аперацый на занятках з паперай і кардонам:

1. Згінанне (1 кл.) і складванне паперы (2 кл.).
2. Разметка па трафарэтах і шаблонах (1 кл.).
3. Разметка па лінейцы (3 кл.).
4. Рэзанне паперы і кардона нажніцамі:
 - рэзанне нажніцамі па прамой лініі (1 кл.);
 - рэзанне нажніцамі па дузе (2 кл.);
 - сіметрычнае вырэзванне прадметаў з контурам, які плаўна змяняецца (3 кл.).

Методыка навучання викананню тэхналагічных аперацый на занятках з паперай і кардонам

Згінанне і складванне паперы

Дзеянні, якія выклікаюць цяжкасці ў вучняў	Метадычныя прыёмы, якія дапамагаюць пераадолець цяжкасці
<ul style="list-style-type: none">• Сумяшчэнне бакоў або вуглоў ліста паперы.• Праверка супадзення бакоў або вуглоў ліста паперы.• Уяўленне вынікаў аднаго–двух згібаў.	<ul style="list-style-type: none">• Выкананне аперацыі сумеснымі дзеяннямі з настаўнікам.• Адпрацоўка навыку падчас спецыяльных практыкаванняў (знаходжанне частак выраба, вуснае апісанне асобных этапаў працы ...).• Выкарыстанне сродкаў графічнай нагляднасці.

Разметка па трафарэтах і шаблонах

Прыёмы і дзеянні, якія выклікаюць цяжкасці ў вучняў пры выкананні аперыцыі

Метадычныя прыёмы для пераадолення цяжкасцей

- шчыльна прыціскаць трафарэт або шаблон да нарыхтоўкі;
- утрымліваць трафарэт або шаблон у нязменным становішчы адносна нарыхтоўкі (без зруху);
- абводзіць па ўнутраным (трафарэт) або вонкавым (шаблон) контуры рацыянальным спосабам;
- карэктаваць памылкі, якія былі дапушчаны.

Прытрымлівацца пэўнай паслядоўнасці ў навучанні абводцы:

➤ *квадратаў і прамавугольнікаў.*

– абвядзенне па двух баках;

– абвядзенне ў два прыёмы (левага, верхняга і правага бакоў па гадзіннікавай стрэлцы, ніжняга боку – супраць гадзіннікавай стрэлкі);

– абвядзенне ўсіх бакоў па гадзіннікавай стрэлцы ў адзін прыём.

➤ *круга і авала:*

– трэніровачныя практыкаванні ў завяршэнні разметкі;

– абвядзенне спачатку верхняй часткі, а затым ніжняй;

– абвядзенне ў адзін прыём (па гадзіннікавай стрэлцы);

❖ Паступовае ўскладненне канфігурацый шаблонаў

Разметка па лінейцы

Праблемы, якія запавольваюць
выпрацоўку ў вучняў навыку
выканання дадзенай аперацыі

Метадычныя прыёмы, якія
выкарыстоўваюцца настаўнікам

- Складана фармуюцца навыкі вымярэння ў сантыметрах.
- Цяжка засвойваюцца веды і фармуюцца ўяўленні аб:
 - ✓ сантыметры як адзінцы вымярэння даўжыні;
 - ✓ частках лінейкі (будова дадзенай прылады працы).

- ❖ Прытрымлівацца пэўнай паслядоўнасці ў навучанні разметцы па лінейцы:
 - сумяшчэнне нулявога дзялення лінейкі з краем нарыхтоўкі;
 - адкладванне памераў на верхнім і ніжнім краях нарыхтоўкі;
 - злучэнне адзначаных кропак з дапамогай лінейкі.
- ❖ Кантраляваць правільнасць прыкладання лінейкі, адкладвання памераў.
- ❖ Выконваць практыкаванні для адпрацоўкі прыёму разметкі па лінейцы.

Рэзанне паперы і кардона нажніцамі: – рэзанне нажніцамі па прамой лініі

Праблемы, якія ўскладняюць выпрацоўку ў вучняў навыку выканання дадзенай аперацыі

Метадычныя прыёмы, якія выкарыстоўвае настаўнік

- ❖ Цяжкасці ў засваенні правілаў тэхнікі бяспекі пры рабоце з нажніцамі.
- ❖ Няправільная хватка нажніц.
- ❖ Няўменне выконваць асноўныя прыёмы і дзеянні, якія ўваходзяць у склад аперацыі.

- ❖ Знаёмства з нажніцамі (іх часткамі) і правіламі тэхнікі бяспекі пры рабоце з імі.
- ❖ Паказ, тлумачэнне і адпрацоўка правільнага трымання нажніц.
- ❖ Знаёмства з правіламі рэзання па прамой:
 - разводзіць лёзы пад вуглом не больш за 60 градусаў (не вельмі шырока),
 - рэзаць сярэдняй часткай лёзаў плаўнымі рухамі,
 - канцы нажніц не змыкаць,
 - трымаць ліст за большую частку, адразаць меншую;
 - сачыць, каб лінія разметкі ўсіх контурных ліній заставалася на выразаных дэталях;
 - рэзаць заостраныя контуры дэталю ў два прыёмы (ад вонкавых на контуры кропак да ўнутраных).

Рэзанне паперы і кардона нажніцамі: – рэзанне нажніцамі па дузе

Цяжкасці пры выкананні дадзенай аперацыі	Метадычныя прыёмы, якія выкарыстоўвае настаўнік
<p>❖ Цяжкасці спалучэння рухаў правай рукі, што працуе нажніцамі, і левай рукі, якая паварочвае ліст паперы</p>	<p>❖ Знаёмства з правіламі рэзання па дузе:</p> <ul style="list-style-type: none">– разводзіць лёзы больш шырока і рэзаць тым участкам, які прымыкае да восі-шарніра,– рэзаць справа ад лініі разметкі, каб лінія алоўка заставалася на дэталі;– паварочваць нарыхтоўку левай рукой па гадзіннікавай стрэлцы, правай рукой рэзаць нажніцамі (для праварукіх);– пры выразанні круга з ліста паперы рэзаць па вонкавым контуры разметкі – супраць руху гадзіннікавай стрэлкі, пры выразанні адтуліны ў паперы/кардоне – рэзаць па ўнутраным контуры разметкі па гадзіннікавай стрэлцы (нажніцы знаходзяцца пад лістом). <p>❖ Практыкаванні ў авалоданні прыёмамі рэзання па дузе (паступова павялічваць даўжыню і канфігурацыю ліній разрэзу).</p>

Рэзанне паперы і кардона нажніцамі:

- сіметрычнае вырэзванне прадметаў з контурам, які плаўна змяняецца

Найбольш частыя памылкі вучняў

Метадычныя прыёмы, якія выкарыстоўваюцца настаўнікам

- адхіленне ад лініі разметкі (часцяком істотнае);
- зрух складзенага ўдвая ліста паперы.

- ❖ **Знаёмства з правіламі сіметрычнага вырэзвання:**
 - утрымліваць ад зруху складзены ўдвая ліст паперы;
 - пачынаць рэзаць сіметрычную фігуру ад лініі згіба супраць гадзіннікавай стрэлкі,
 - забяспечваць невялікі нахіл нажніц направа пры рэзанні паперы, складзенай удвая.
- ❖ Практыкаванне ў авалоданні прыёмамі сіметрычнага вырэзвання (дыферэнцаваць патрабаванні да вучняў за кошт аб'ёму прапанаванай працы (колькасці фігур) і вырэзвання больш складаных па канфігурацыі адлюстраванняў).

Литература

1. Трудовое обучение. Учебная программа для I–V классов первого отделения вспомогательной школы с русским языком обучения [Электронный ресурс] / Мин. образования Респ. Беларусь. – Режим доступа: http://asabliva.by/sm_full.aspx?guid=84813. – Дата доступа: 08.02.2016.

2. Шинкаренко, В. А. Методика трудового обучения младших школьников с интеллектуальной недостаточностью: учеб.–метод. пособие для педагогов учреждений спец. образования с белорус. и рус. яз. обучения / В. А. Шинкаренко. – Минск : Изд. центр БГУ, 2013. – 103 с.